

Casebeskrivning – hållbar textilkonsumtion

Bakgrund

I Sverige har vi en hög konsumtion av textil, och vi alla använder oss av textilier dagligen. Vi har på oss kläder, vi använder lakan i våra sängar och när vi har duschat torkar vi oss med handdukar. I ett [pressmeddelande](#) skriver Sveriges regering att det konsumeras cirka 14 kg textil per person och år i Sverige, varav kläder utgör cirka 10 kg. När vi inte vill ha textilen längre gör vi oss av med den. Antigen återbrukar vi det, alltså att vi lämnar det vidare till en kompis eller till en second hand-butik eller så lämnar in det till återvinning eller så slängs det i soppåsen. Tyvärr så hamnar alldeles för mycket textil i soppåsen och går direkt till förbränning. Det som slängs i soppåsen är både sådant som är helt och skulle kunna användas längre tid via återbruk och sådant som är trasigt, men skulle kunna materialåtervinnas.

Avfallstrappan

EU har tagit fram ett direktiv för hur all typ av avfall ska hanteras. Direktivet kallas för avfallstrappan och den visar hur vi kan minska mängden avfall.

1. Förebygga

Första steget är att minska mängden avfall, alltså att köpa färre saker. Avfall skapas både vid tillverkning och när vi slänger produkterna. Istället kan vi köpa färre saker, eller låna, hyra eller laga saker vi redan har.

2. Återanvända

Efter att ha minskat våra köp kan vi återanvända saker. Ge bort, hyr, sälj eller köp second hand istället för att köpa nytt – då får någon annan nytta av det du inte behöver.

3. Materialåtervinna

Det som vi kan återvinna ska vi återvinna. Material som glas, metall, papper och tidningar kan användas för att göra nya produkter.

4. Energiåtervinna

Det avfall som är kvar så här långt ner i avfallstrappan kallas restavfall. Det är material som vi inte kan återanvända eller återvinna, sånt vi slänger i vanliga soppåsen, till exempel dammsugarpåsar, tops och hushållspapper. Restavfall innehåller energi och den energin kan vi få ut igen genom att bränna restavfallet i våra kraftvärmeverk, då blir energin värme och el.

5. Deponera

Det sista steget är att lägga avfallet på deponi, i stora sophögar. I Sverige är det förbjudet att deponera avfall som kan återvinnas. Här deponeras bara 1% av hushållsavfallet, jämfört med 40% i Europa. Deponier är skadliga för klimatet eftersom de släpper ut metangas, vilket är sämre för klimatet än koldioxid.

Ungas konsumtion av textilier

[Enligt Ungdomsbarometern](#) så är det allt vanligare att unga beställer textilier från en lågprissajt (exempelvis Shein) än att handla lokalt eller second hand. 7 av 10 unga har någon gång beställt från en lågprissajt och bland unga tjejer är det 8 av 10. Det är också allt vanligare att unga gör impulsköp. 40 % av unga tjejer svarar att de ofta impulsköper saker.

Uppdraget

Vad kan vi då göra för att minska risken att textilier hamnar i soppsåsen? Det bästa vore om vi aldrig kom så långt ner i avfallstrappan, och det är där ni kommer in.

Ert uppdrag är att komma med en lösning som får unga i Östergötland att ta vara på sina textilier. Hur får vi unga att stanna högre upp i avfallstrappan? Hur får vi unga att se över sina inköp av textil? Lösningen kan vara en produkt, en tjänst eller en innovativ lösning. Ta också med hur du som ung i dagens samhälle själv skulle vilja nås av budskapet som din lösning handlar om.

Hitta inspiration i din vardag och utgå från dig själv. Vad skulle få dig att tänka på din konsumtion av textilier? Finns det något som du har gått och klurat på tillsammans med en kompis? Eller har du sett någon smart lösning på en semesterresa? Kanske har du sett något på sociala medier som kan ge inspiration?

Lycka till!